

Scholieren willen les in politiek

Lisette van Vliet

Wat werkt het beste om jongeren meer bij de politiek te betrekken? De PvdA stelt in haar verkiezingsprogramma voor om de stemgerechtigde leeftijd naar 16 jaar te verlagen. Waar de PvdA denkt dat dit voor meer betrokkenheid zorgt, zien jongeren vooral de nadelen van dit plan.

Het *1V Jongerenpanel* van het televisieprogramma *EenVandaag* legde het voorstel van de PvdA voor aan 2.500 jongeren en de conclusie is vrij duidelijk: twee derde van de jongeren tussen de 12 en 24 jaar ziet stemmen vanaf 16 jaar niet zitten: 16- en 17-jarigen zouden niet volwassen genoeg zijn, ze missen ervaring en zijn te beïnvloedbaar om weloverwogen te stemmen. Hoewel 16- en 17-jarigen zelf staan te trappelen om hun stem uit te brengen, delen ook zij opmerkelijk genoeg deze conclusie. Ze vinden zichzelf nog te onvolwassen. Wat werkt dan wel om

1V Jongerenpanel

Het *1V Jongerenpanel* van televisieprogramma *EenVandaag* bestaat uit circa 5.000 jongeren van 12 tot 24 jaar. Wekelijks krijgen ze een onlinevragenlijst over een actueel onderwerp. Moeten er wel of geen verplichte *homolossen* komen op school? Hoe beoordelen jongeren hun maatschappelijke stage? Is een pubergesprek op school wel of geen goed idee?

Kijk op www.tvjongerenpanel.nl voor alle actuele onderzoeken en lees wat het panel voor u kan betekenen.

jongeren meer bij de landelijke politiek te betrekken?

De kloof bestaat...

Jongeren geven aan vrijwel nooit een politicus te zien of te spreken. Verder worden ze op televisie geconfronteerd met 'dure taal' en discussies die zij nauwelijks snappen. Hierdoor hebben sommigen het gevoel dat politici zelf niet in jongeren zijn geïnteresseerd. 'Volgens mij is die antihouding nu het probleem. Als ze ons meer willen interesseren, dan moeten ze zich meer tot ons richten, vlottere kleren aantrekken en gewoon Nederlands praten', aldus een van de ondervraagden. Het stemrecht verlagen in de hoop zo de betrokkenheid onder de jeugd te vergroten, zien jongeren dan ook niet als de oplossing: 'Ons bombarderen met campagnes en ons stemrecht geven is volslagen nutteloos. Vanuit de politiek moet er echt interesse in de jongeren zijn.'

...maar kan worden verkleind

Hoe moet het dan wel? Een belangrijke rol is weggelegd voor scholen. Twee

derde van alle jongeren - en de helft van de 16- en 17-jarigen - geeft aan op school te weinig informatie te krijgen over de werking van de landelijke politiek; en dat terwijl ze die basiskennis wel belangrijk vinden. 'Waarom denken we wel na over complexe wiskundige sommen, maar niet over bijvoorbeeld het inburgeringsbeleid? Debatteren, besluitvorming, argumentering, het zijn belangrijke vaardigheden die overal van pas komen.' De gedachte erachter is simpel: als je weet hoe het werkt, wordt het vanzelf leuker en interessanter en ga je het beter volgen. Dan komt de betrokkenheid vanzelf.

Uitleg en interactie

Jongeren kunnen moeilijk interesse in de politiek opbrengen, omdat ze de taal van de politiek niet begrijpen. Ze vinden het lastig in te schatten wat bepaalde maatregelen in de praktijk zouden betekenen. Het is aan politici om zich concreter uit te drukken. Ook is hier een taak voor de docent weggelegd. 'Ze zouden ons duidelijk moeten maken

Top vier: Hoe betrek je ons meer bij de politiek?

- Nodig politici op school uit voor een debat.
- Speel in de klas een rollenspel of speel de verkiezingen na op school.
- Voor alle partijen: maak een apart verkiezingsprogramma voor jongeren in heldere taal, met alleen maatregelen en onderwerpen die ons aangaan.
- Richt een landelijk jeugdparlement op die het kabinet kan adviseren over jongerenonderwerpen. Scholen en scholieren kunnen hun ideeën naar het jeugdparlement sturen.

welke gevolgen het beleid heeft voor zaken die ons aangaan. Dus hoe het ons leven, of dat van familie en vrienden, beïnvloedt. Motto: politiek is best belangrijk. Dan gaat het best werken, aldus de respondenten.

Over de invulling van de lessen hebben jongeren genoeg ideeën. Wat helpt tegen comazuipen en moet de overheid *homolossen* verplichten? Liefst geen lessen waar iedereen op een rijtje in de schoolbanken zit: *interactie* is het sleutelwoord - debatten met politici, gastsprekers, rollenspelen en computergames.

'Probeer op school bijvoorbeeld eens een politiek experiment uit, waarbij leerlingen democratisch kunnen worden gekozen en tijdelijk beleid voeren. Hiervan kun je leren en je krijgt meer begrip voor het werk van de Haagse politici', zeggen de jongeren in het panel.

Laat ons meedenken

Hetgeen opvalt is dat jongeren zelf vinden dat ze ook goede ideeën hebben over hoe politici bepaalde problemen moeten aanpakken. Ze hebben alleen het gevoel dat daar geen interesse voor is. Iemand stelt voor een *jeugdparlement* in het leven te roepen, naar welk scholieren hun plannen kunnen sturen: 'Het jeugdkabinet kan dan oplossingen aan het standaardkabinet laten zien zodat er inzicht ontstaat in wat jongeren willen.' ◀

Lisette van Vliet is verbonden aan het televisieprogramma Een Vandaag.

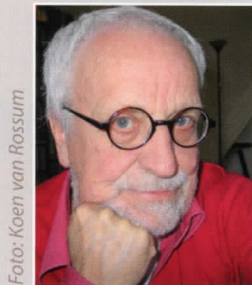

Foto: Koen van Rossum

Stysteemcrisis

Ik weet niet meer waar het over gaat in de politiek. Vooral de kiezer is mij een raadsel. Wat bezielt hem de laatste jaren? Wat wil hij nou eigenlijk met zijn electoraal gekanker, met dat kamikazegedrag in het stemhokje? Alsof in een van de welvarendste en minst corrupte landen ter wereld geen enkele gevestigde partij deugt, of elke politicus in de eerste plaats zakkenvuller is.

Duw een voorbijganger een microfoon onder de neus en hij brandt los. Die chagrijnige antwoorden bij straatinterviews! Als ik de journalist was zou ik zo'n kankerpit de mond snoeren in de stijl van Amsterdams burgemeester Van der Laan: Doe het dan g**verdomme zelf!

Ook ik heb, toen tien jaar geleden deze waanzin begon, even in Fortuyn geloofd. Ook ik was door het efficiënte, ideologie-arme bestuur van Paars in slaap gedommeld. Blij met wat reuring. Nu begrijp ik niet meer wat me bezielde. Nu zitten we op de puinhopen van tien jaar *mob rule*, *Europa-bashing*, ordinaire scheldpartijen en populistisch avonturisme. Als resultaat is initiërend lid Nederland nu de risee van de Europese Unie, een land dat op geen enkel terrein meer als gids- en voorbeeldland serieus wordt genomen.

Ik ben politicoloog, maar waar het nu in Den Haag over gaat, geen idee. Wat ik op de Universiteit van Amsterdam van Easton dacht te begrijpen (opa vertelt) is dat politici werken met een *input* van wensen, grieven en belangen en daar maken ze dan, met behulp van meegeleverde steun, beleid van. Beleid is de *output*. Maar de *input* van de laatste tijd is zo versnipperd, ongearticuleerd en wispelturig en de steun is zo gering, dat er geen chocola van te maken valt. Bovendien is het crisis, een gegeven waar iedere gek en iedere wijze een ander antwoord op heeft.

De *output* is er dan ook naar. Men komt met dubieuze, onbewezen oplossingen, zoals strengere straffen, verhoging van de maximumsnelheid, gratis water in de horeca, allemaal oplossingen op zoek naar een probleem.

Het systeem werkt niet meer.

Grom

g.vanrossum@maatschappijenpolitiek.nl

